

12 desembre 2024 21:17

event_note - Nota de premsa

El conseller Vila entrega els Premis Pompeu Fabra i Robèrt Lafont 2024 i posa en valor la continuïtat intergeneracional del català i l'aranès

- **Política Lingüística**

-

Els premis Pompeu Fabra han guardonat en cadascuna de les sis categories: Dagoll Dagom i Edicions Camacuc, ex aequo; Isidor Marí; la llibreria Drac Màgic; l'Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació; Michel Sánchez; i l'Associació Aire Nou de Bao i Isidre Pérez, ex aequo.

[Version en aranés ara seguida]

El conseller de Política Lingüística, F. Xavier Vila, ha presidit avui el lliurament de la desena edició dels premis Pompeu Fabra, de foment de l'acció de la societat civil en l'impuls del català, i de la vuitena edició del premi Robèrt Lafont, en reconeixement de persones o entitats que s'hagin distingit per la defensa, projecció i promoció de la llengua occitana. També hi ha assistit el conseller d'Unió Europea i Acció Exterior, Jaume Duch, i el president de l'Institut d'Estudis Aranesos - Acadèmia Aranesa de la Llengua Occitana, Jèp de Montoya.

En el seu discurs, el conseller Vila ha afirmat que “tant Fabra com Lafont eren plenament conscients que la seva tasca lingüística, sociolingüística i glotopolítica era una tasca col·lectiva i que demanava continuïtat intergeneracional. Els premis que lliurem avui són un reconeixement a l'esforç en direcció a aquesta continuïtat”. A més, Vila, fent referència a la tasca de la nova conselleria de política lingüística, ha afegit que “les últimes dades ens diuen que una àmplia majoria de la població està a favor d'adoptar polítiques decidides en favor de la llengua. Afortunadament, doncs, la consciència de les dificultats està esperonant la voluntat d'actuació cada vegada de més sectors”.

Els premiats amb els premis Pompeu Fabra 2024 són:

1. En la categoria de projecció i difusió de la llengua catalana: ex aequo, **Dagoll Dagom i Edicions Camacuc.**
2. En la categoria trajectòria professional, científica o cívica: **Isidor Marí Mayans.**
3. En la categoria socioeconòmica: **llibreria Drac Màgic.**
4. En la categoria de comunicació i noves tecnologies: **AMIC, Associació de Mitjans d'Informació i Comunicació.**
5. En la categoria d'incorporació a la comunitat lingüística catalana: **Michel Sánchez.**
6. En la categoria de voluntariat lingüístic: ex aequo, **Associació Aire Nou de Bao i Isidre Pérez i Edo.**

Els premis Pompeu Fabra van ser instituïts l'any 2008 per la Secretaria de Política Lingüística per reconèixer i premiar les persones, entitats, empreses o organitzacions que contribueixin a la projecció social de la llengua catalana. Des de l'any 2013 tenen una periodicitat biennal.

Enguany, el jurat dels Premis Pompeu Fabra ha estat format pel conseller de Política Lingüística, F. Xavier Vila, que presideix el jurat; el vicepresident primer de la Xarxa Vives d'Universitats, Josep Oriol Amat; el director de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull, Josep-Anton Fernández; la vicepresidenta de la Secció Filològica, i representant de l'Institut d'Estudis Catalans, Mila Segarra; el secretari general de Política Lingüística, Joan Santanach; la gerenta del Consorci per a la Normalització Lingüística, Gemma Vázquez; la vicepresidenta segona de la Cambra de Comerç de Girona, i representant del Consell General de Cambres de Catalunya, Lídia Vidal, i la responsable d'Assessorament Jurídic en Matèria de Política Lingüística, Mercè Almeida, que actua com a secretària del jurat.

Premi Robèrt Lafont 2024

El Premi Robèrt Lafont 2024 ha reconegut **Fredo Valla**. El jurat ha posat de relleu la llarga dedicació al coneixement i foment de l'occità, tant des d'una perspectiva acadèmica i científica com de promoció i dinamització social del seu ús.

Enguany, el jurat dels Premis Robèrt Lafont ha estat format pel conseller de Política Lingüística, F. Xavier Vila, que presideix el jurat; la directora de Serveis Territorials a l'Alt Pirineu i Aran del Departament de Cultura, Rosa Noray; per delegació de la Síndica d'Aran, Manuela Ané; també del departament de Cultura i Llengua del Conselh Generau d'Aran, Verònica Barés; la vicepresidenta de l'Institut d'Estudis Aranès – Acadèmia Aranesa de la Lengua Occitana, Ròsa Maria Salgueiro, per delegació del president de la institució; i la responsable d'Assessorament Jurídic en Matèria de Política Lingüística, Mercè Almeida, que actua com a secretària del jurat.

El premi Robèrt Lafont es va instituir l'any 2010 amb l'objectiu de reconèixer i premiar persones o entitats que s'hagin distingit per la defensa, projecció i promoció de la llengua occitana en qualsevol punt del domini lingüístic.

Ressenyes dels guardonats

Dagoll-Dagom és una companyia de teatre i productora catalana, especialitzada en musicals en llengua catalana, sovint basats en obres clàssiques de la nostra literatura. També ha produït sèries per a televisió, algunes de les quals han explicat la història de Catalunya o la visió d'Europa i d'Espanya des del punt de vista de molts catalans.

La companyia va ser fundada pel director i poeta Joan Ollé, el 1974, i cinquanta anys després, el 2024, s'acomiada dels escenaris amb el musical clàssic Mar i Cel, al Teatre Victòria, que ha esdevingut un referent per al públic de Catalunya.

Camacuc és una revista per a infants, escrita íntegrament en català i feta per autors valencians. Neix el 1984, impulsada per uns quants professionals de l'ensenyament preocupats per l'aprenentatge del valencià i la conservació de la cultura pròpia. Al llarg de tota la seva

trajectòria, la revista ha divulgat elements transversals de l'educació, com la solidaritat, la pau, la salut, l'ecologia, l'empatia i les relacions personals.

La revista té 32 pàgines i publica 5 o 6 números l'any, amb un tiratge que arriba als 2.000 exemplars, gràcies a una nova edició en aranès, titulada Era Garbèra. Fins ara ha publicat més de tres-cents números.

Enguany, que és el seu quarantè aniversari, malauradament pateix els efectes de la devastació dels aiguats de la dana al País Valencià. En una mostra de solidaritat del sector, el mes de novembre han publicat una edició especial de Camacuc amb continguts cedits per altres revistes en català perquè puguin recuperar l'activitat. La revista es pot trobar a iQuiosc.cat.

Isidor Marí Mayans, filòleg, sociolingüista i activista per la llengua, va començar la seva carrera acadèmica com a professor de la Facultat de Filosofia i Lletres de les Illes Balears, on va dirigir el Departament de Llengua i Literatura Catalanes i va intervenir directament en la incorporació del català al sistema educatiu de les Balears. Va compaginar la carrera acadèmica amb l'activisme lingüístic a través de l'Obra Cultural Balear, l'arrencada de l'escola Mata de Jonc o col·laborant amb l'Institut d'Estudis Eivissencs.

Del 1980 al 1996, va treballar en el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, com a cap del Servei d'Assessorament Lingüístic i com a subdirector general de Política Lingüística. Del 2010 al 2014 va ser president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Actualment, continua implicat en l'activisme lingüístic a través de la Plataforma per la llengua.

La **llibreria Drac Màgic** es va crear el 1984 a Mallorca, on ha esdevingut una llibreria de referència, que cuida especialment el seu catàleg en llengua catalana, així com les activitats de difusió i promoció de la lectura i la literatura en català.

Especialitzada en literatura infantil i juvenil, la llibreria complementa el seu fons amb exemplars d'editorials independents, petites i singulars, algunes de les quals abans no tenien distribució a les Illes Balears.

L'**AMIC** és una associació empresarial de mitjans de comunicació que agrupa més de 600 mitjans de proximitat, temàtics i generalistes, en paper, digitals i audiovisuals, que treballa amb la voluntat de promoure un sistema mediàtic plural, democràtic i compromès amb la societat.

L'AMIC ha esdevingut un actor destacat en el panorama comunicatiu, impulsant iniciatives que fomenten la innovació, la creativitat i la qualitat professional. Així mateix, promou projectes orientats a potenciar la participació de les noves generacions en la creació de continguts en català, com el concurs literari AMIC-Ficcions o l'AMIC-Directes.

Michel Sánchez va néixer a Madrid, el 1975. En la seva etapa de jugador, ha passat per diferents clubs esportius espanyols. El 2016 comença a fer d'entrenador i el 2021 inicia una brillant carrera com a entrenador del Girona Futbol Club, on està marcant una etapa excepcional en la història del club i ha esdevingut un exemple de professionalitat i de rigor esportiu.

A banda de la gran aportació esportiva de l'entrenador, Michel Sánchez destaca pel seu testimoni exemplar de normalitat a l'hora d'adaptar-se culturalment al seu entorn, amb l'adopció de la llengua i la cultura catalanes.

Aire Nou de Bao, de la Catalunya Nord, neix el 1995 amb la finalitat de protegir i fer conèixer el patrimoni cultural de Bao i del Riberal, i de promoure la llengua i la cultura catalanes.

Seguint aquest objectiu, impulsen les Diades Airenovenques, que se celebren a la tardor des de fa més de 25 anys, amb diferents activitats de l'entitat, un festival que aplega gran part de la cultura popular de la Catalunya Nord.

Isidre Pérez i Edo és un dels voluntaris més entusiastes i amb més dedicació del programa Voluntariat per la llengua. Al llarg dels anys, ha tingut més de cent parelles lingüístiques i ha organitzat múltiples activitats al Centre de Normalització Lingüística de Barcelona com ara tertúlies, xerrades o passejades.

La darrera activitat va tenir lloc el 2023 i va consistir en un cicle de xerrades sobre l'origen dels topònims dels barris i districtes de la ciutat organitzat pel Centre de Normalització Lingüística de Barcelona amb la participació d'una quarantena de voluntaris.

Fredo Valla va néixer el 1948 a les valls occitanes del Piemont. És guionista, director de cinema, escriptor, professor i activista cultural. Ha escrit i realitzat un bon nombre de pel·lícules en les quals fa difusió de la llengua, la cultura i la història occitanes. Ha estat un defensor actiu de les minories lingüístiques a Itàlia. En els darrers anys, ha fet un documental sobre la persecució dels càtars. Ha dedicat tota la vida a mostrar la llengua i la cultura occitanes en la cinematografia i ha estat guardonat amb nombrosos premis i un reconeixement de la República Italiana.

-+[Version en aranés]

Eth conselhèr Vila qu'autrege es Prèmis Pompeu Fabra e Robèrt Lafont 2024 e met en valor era continuïtat intergeneracionau deth catalan e der aranés

Eth conselhèr de Politica Lingüística, F. Xavier Vila, a presidit aué eth liurament dera detzau edicion des prèmis Pompeu Fabra, de foment dera accion dera societat civiu en impuls deth catalan, e dera ueitau edicion deth prèmi Robèrt Lafont, en arreconeishença de persones o entitats que s'agen distinguit pera defensa, projeccion e promocion dera lengua occitana. Tanben i a assistit eth conselhèr d'Union Europèa e Accion Exteriora, Jaume Duch e eth president der Institut d'Estudis Aranesi, Academia Aranesa dera Lengua Occitana, Jèp de Montoya.

En sòndiscors, eth conselhèr Vila a afirmat que “tant Fabra com Lafont èren pleament consciènti qu'eth sòn prètzhèt lingüistic, sociolingüistic e glotopoliticèr un prètzhèt collectiu e que demanaue continuïtat intergeneracionau. Es prèmis que liuram aué son ua reconeishença ar esfòrç en direccion enta daguesta continuïtat” ath delà, a ahijut que “cau que sigam capables

de bastir complicitats tanben entre es encastres culturaus catalan e occitan, coma defenie Lafont”. Ath delà, Vila, en tot hèr referéncia ath prètzhèt dera naua conselheria de politica lingüística, a hijut que “es darrères donades mos diden qu'ua larga majoritat dera poblacion ei en favor d'adoptar politiquas decidides en favor dera lengua, erosament, donques, era consciéncia des dificultats ei en tot encoratjar era voluntat d'accion cada còp de mès sectors” Es premiadi damb es prèmis Pompeu Fabra 2024 son:

1. Ena categoria de projeccion e difusion dera lengua catalana: ex aequo, **Dagoll Dagom e Edicions Camacuc**.
2. Ena categoria trajectòria professionau, scientifica o civica: **Isidor Marin Mayans**.
3. Ena categoria socioeconomica: **libraria Drac Magic**.
4. Ena categoria de comunicacion e naues tecnologies: **AMIC, Associacion de Mieis d'Informacion e Comunicacion**.
5. Ena categoria d'incorporacion ara comunitat lingüística catalana: **Michel Sánchez**.
6. Ena categoria de voluntariat lingüistic: ex aequo, **Associacion Aire Nou de Bao e Isidre Pérez i Edo**.

Es prèmis Pompeu Fabra sigueren instituïdien an 2008 peth Secretariat de Politica Lingüística entà arreconéisher e premiar es personas, entitats, enterpreses o organizacions que contribuïsqen ara projeccion sociu dera lengua catalana. Dempús der an2013 an ua periodicitat biennau.

Enguan, era jurada des Prèmis Pompeu Fabra a estat formada peth conselhèr de Politica Lingüística, F. Xavier Vila, que presidís era jurada; eth vicepresident prumèr deth Hilat Viu d'Universitats, Josep Oriol Amat; eth director derAirau de Lengua e Universitats derInstitut Ramon Llull, Josep-Anton Fernández; era vicepresidenta dera Seccion Filologica, e representanta der Institut d'Estudis Catalans, Mila Segarra; eth secretari generau de Politica Lingüística, Joan Santanach; era gerenta deth Consòrci entara Normalizacion Lingüística, Gemma Vázquez; era vicepresidenta dusau dera Cramba de Comèrç de Girona, era representanta deth Conselh Generau de Crambes de Catalonha, Lídia Vidal, e era responsabla d'Assessorament Juridic en Matèria de Politica Lingüística, Mercè Almeida, qu'agís coma secretària dera jurada.

Prèmi Robèrt Lafont 2024

Eth Prèmi Robèrt Lafont 2024 a arreconeishut a **Fredo Valla**. Era jurada a metut de relèu era longa dedicacion ara coneishença e ath foment deroccitan, tant damb ua perspectiva academica e scientifica coma de promocion e dinamizacion sociu deth sòn usatge.

Enguan, era jurada des Prèmis Robèrt Lafont a estat formada peth conselhèr de Politica Lingüística, F. Xavier Vila, que presidís er jurada; era directora de Servicis Territoriaus en Naut Pirenèu e Aran deth Departament de Cultura, Rosa Noray; per delegacion dera Sindica d'Aran, Manuela Ané; tanben deth departament de Cultura e Lengua deth Conselh Generau d'Aran, Verònica Barés; era vicepresidenta derInstitut d'Estudis Aranesi – Academia Aranesa dera Lengua Occitana, Ròsa Maria Salgueiro, per delegacion deth president dera institucion; e era responsabla d'Assessorament Juridic en Matèria de Politica Lingüística, Mercè Almeida, qu'agís coma secretària dera jurada.

Eth prèmi Robèrt Lafont s'instituïc er an 2010 damb er objectiu d'arreconéisher e premiar personas o entitats que s'agen distinguit pera defensa, projeccion e promocion dera lengua occitana en quin punt que sigue deth sòn domeni lingüistic.

Notícies des premiadi

Dagoll-Dagom ei ua companhia de teatre e productora catalana, especializada en musicaus en lengua catalana, soent basadi en òbres classiques dera nòsta literatura. Tanben a produït sèries entà television, que bères ues an explicat era istòria de Catalonha o era vision d'Euròpa e d'Espanha damb eth punt d'enguarda de fòrça catalans.

Era companhia siguec fondada peth director e poèta Joan Ollé, eth 1974, e cinquanta ans dempús, en 2024, ditz adiuas emponts damb eth musicau classic *Mar i Cel*, en Teatre Victòria, que a vengut un referent entath public de Catalonha.

Camacuc ei ua revista entara mainadèra, escrita integraumenten catalan e hèta per autors valencians. Nèish en 1984, impulsada per quauqui professionaus derensenhament preocupadi per aprendissatge deth valencian e era conservacion dera cultura pròpria. Ath long de tota era sua trajectòria, era revista a divulgat elements transversaus dera educacion, coma era solidaritat, era patz, era salut, era ecologia, era empatia e es relacions personaus.

Era revista a 32 pagines e publique 5 o 6 numèros per an, damb un tiratge qu'arribe as 2.000 exemplars, gràcies a ua naua edicion en aranés, entitolada *Era Garbèra*. Enquia ara a publicat mès de tres cents numèros.

Enguan, qu'ei eth sòn quarantau anniversari, malastrosament patís es efèctes dera devastacion des aiguats dera gota heireda en País Valencian. En ua mòstra de solidaritat deth sector, eth mes de noveme an publicat ua edicion especiau de *Camacuc* damb contenguts cedidi per d'aves revistes en catalan entà que poguen recuperar era activitat. Era revista se pòt trobar en iQuiosc.cat.

Isidor Marin Mayans, filològ, sociolingüista e activista pera lengua, comencèc era sua carrèra academica coma professor dera Facultat de Filosofia e Letres des Ilhes Balears, a on dirigic eth Departament de Lengua e Literatura Catalana e intervenguec dirèctament ena incorporacion deth catalan en sistèma educatiu des Balears. Concilièc era carrèra academica damb er activisme lingüistic a trauès d'*Obra Cultural Balear*, era metuda en marcha dera escòla Mata de Jonc en tot collaborar damb er Institut d'Estudis Eivissencs.

De 1980 a 1996, trabalhèc en Departament de Cultura dera Generalitat de Catalonha, coma cap deth *Servici d'Assessorament Lingüistic* e coma *sosdirector generau de Politica Lingüistica*.

De 2010 a 2014 siguec president dera *Seccion Filologica* der Institut d'Estudis Catalans.

Actuaument, ei tostemp implicat en activisme lingüistic a trauès de *Plataforma per la Llengua*.

Era **libraria Drac Magic** se creïc en 1984 en Malhòrca, a on a vengut ua libreria de referéncia, que suenhe mès que mès eth sòn catalòg en lengua catalana, atau coma es activitats de difusion e promocion dera lectura e dera literatura en catalan.

Especializada en literatura infantil e juvenila, era libreria complèta eth sòn hons damb exemplars de cases d'edicion independents, petites e singulares, que bères ues non auien abans distribucion enes Ilhes Balears.

Era **AMIC** ei ua associacion enterpresariau de mieis de comunicacion qu'amasse mès de 600 mieis de proximitat, tematics e generalistes, en papèr, digitaus e audiovisuaus, que trabalhe damb era voluntat de promòir un sistèma mediatic plurau, democratic e comprometut damb era societat.

Era AMIC a vengut un actor destacat en panorama comunicatiu, en tot impulsar iniciatiues que fomenten era innovacion, era creativitat e era qualitat professionau. Autanplanque promò projectes orientadi a potenciar era participacion des naues generacions ena creacion de contenguts en catalan, coma eth concors literari AMIC-Ficcions o l'AMIC-Directe.

Míchel Sánchez neishec en Madrid, en 1975. Ena sua estapa de jogador, a passat per diferenti clubs esportius espanhòus. En 2016 comence a hèr d'entraïnador e en 2021 comence ua carrèra brillhanta coma entraïnador deth Girona Fotbòl Club, a on mèrque ua estapa excepcionau ena istòria deth club e a vengut un exemple de professionalitat e de rigor esportiu.

Ath delà dera grana aportacion esportiu de entraïnador, Míchel Sánchez destaque peth sòn testimoniatge exemplar de normalitat araora d'adaptar-se culturaument ath sòn entorn, damb era adopcion dera lengua e dera cultura catalana.

Aire Nou de Bao, de Catalonha Nòrd, nèish en 1995 damb era fin de protegir e de hèr a conéisher eth patrimòni culturau de Bao e dera encontrada de Riberal, e de promòir era lengua e era cultura catalana.

En tot seguir aguest objectiu, impulsen es Jornades Airenovenques, quehè mès de 25 ans que se celèbren ena tardor, damb diferents activitats deraentitat, un hestivau qu'amasse ua grana part dera cultura populara de Catalonha Nòrd.

Isidre Pérez Edo ei un des voluntaris mès arderosi e damb mès dedicacion deth programa Voluntariat pera lengua. Ath long des ans, a agut mès de cent parelhes lingüistiques e a organizat multiples activitats en Centre de Normalizacion Lingüística de Barcelona coma reünions, charrades o passejades.

Era darrèra activitat auèc lòc en 2023 e consistic en un cicle de charrades sus eraorigina des toponims des barris e districtes dera ciutat organizat peth Centre de Normalizacion Lingüística de Barcelona damb era participacion d'ua quarantea de voluntaris.

Fredo Valla neishec en 1948 enes Valades occitanes de Piemont. Ei scenarista, director de cinèma, escrivan, professor e activista culturau. A escrit e realizat un bon nombre de films que hèn difusion dera lengua, dera cultura e dera istòria occitanes. A estat un defensor actiu des minoritats lingüistiques en Itàlia. Enes darrèri ans, a hèt un documentarissus era persecucion des

catars. A dedicat tota era vida a mostrar era lengua e era cultura occitana ena cinematografia e a estat premiat damb nombrosi prèmis e ua reconeishença dera Republica Italiana.